

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1522

Vragen van het lid **Arib** (PvdA) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de zelfmoord van een Russische politieke vluchteling in het uitzetcentrum in Rotterdam* (ingezonden 22 januari 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 7 maart 2013). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1278).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de zelfmoord van de Russische activist A.D. in het uitzetcentrum in Rotterdam?¹ Heeft u tevens kennisgenomen van het bericht «Fout IND bij detentie Dolmatov»?²

Antwoord vraag 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op deze gebeurtenis en op de zienswijze van de advocaat, die zegt dat de activist ten onrechte in een uitzetcentrum is geplaatst? Klopt het dat een week eerder nog beroep tegen de afwijzing van de asielaanvraag was ingesteld? Klopt het dat de activist daarmee nog niet uitzetbaar was en hij zijn beroep in Nederland mocht afwachten? Wat zijn de redenen dat hij desondanks in het uitzetcentrum is geplaatst?

Antwoord vraag 2

Ook ik ben natuurlijk geschokt door het overlijden van de heer Dolmatov. Naar aanleiding van deze gebeurtenis heb ik de Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ) gevraagd een onderzoek te starten. Zie hiervoor ook mijn antwoord bij vraag 5.

¹ <http://www.volkskrant.nl/vk/nl/2668/Buitenland/article/detail/3378803/2013/01/17/Russische-activist-pleegt-zelfmoord-in-AZC-Rotterdam.dhtml>

² <http://nos.nl/artikel/463505-fout-ind-bij-detentie-dolmatov.html>

Vraag 3

Kunt u aangeven wat de criteria zijn wanneer een uitgeprocedeerde asielzoeker/vreemdeling in een uitzetcentrum wordt geplaatst? Wat is de maximale termijn van het verblijf daar? Wat is het regime in deze uitzetcentra? Welke medische voorzieningen zijn er?

Antwoord vraag 3

Vreemdelingen die Nederland dienen te verlaten en dit niet zelfstandig binnen de wettelijke termijnen hebben gedaan, kunnen, indien er gronden aanwezig zijn, in vreemdelingenbewaring worden gesteld ter fine van uitzetting. In de vreemdelingenbewaring zijn er twee groepen te onderscheiden: aan de grens geweigerde vreemdelingen en vreemdelingen die in Nederland worden aangehouden wegens onrechtmatig verblijf. Zij worden ingesloten op grond van respectievelijk artikel 6 of artikel 59 van de Vreemdelingenwet (Vw 2000). Als gevolg van de Europese Terugkeerrichtlijn geldt er in beginsel een maximale duur voor vreemdelingenbewaring van 6 maanden. Deze mag worden verlengd met 12 maanden als betrokkene niet meewerkt aan het vertrek of als de benodigde documentatie uit het land waar naartoe moet worden uitgezet op zich laat wachten. De kaders voor het regime worden, afhankelijk van de bewaringsgrond, gevormd door het Reglement Regime grenslogies of de Penitentiaire beginselenwet.

De medische zorg die aan inbewaringgestelden wordt aangeboden is gelijkwaardig aan de zorg die burgers in de vrije maatschappij op grond van de basisverzekering krijgen, behoudens de zorg die in redelijkheid uitgesteld kan worden tot het einde van de vrijheidsontneming zonder dat er gezondheidsschade optreedt.

Vraag 4

Was de activist tijdens de behandeling van zijn asielaanvraag en in het uitzetcentrum onder medische behandeling vanwege psychische klachten? Was bekend dat hij suïcidaal was? Was hij desondanks) geschikt om in een uitzetcentrum te plaatsten? Welke afwegingen hebben bij dat oordeel een rol gespeeld?

Antwoord vraag 4

Zoals reeds bij in het antwoord op vraag 2 vermeld, heb ik de IVenJ gevraagd om de feiten rondom het overlijden van de heer Dolmatov te onderzoeken. De bevindingen van dit onderzoek wacht ik af.

Vraag 5

Wat is de reden dat u een onderzoek door de Inspectie Veiligheid en Justitie naar deze zaak gelast heeft? Welke aspecten van deze zaak komen in dat onderzoek aan de orde? Bent u bereid ook onafhankelijk onderzoek in te stellen naar deze zaak en daarbij alle van belang zijnde aspecten te betrekken?

Antwoord vraag 5

De IVenJ is de toezichthouder op het terrein van veiligheid en justitie. Om die reden heb ik de Inspectie gevraagd deze zaak te onderzoeken. De onderzoeksvraag behelst: «Is zorgvuldig gehandeld door de overheid bij het in bewaring stellen van betrokkene, en gedurende de periode dat betrokkene in vreemdelingenbewaring verbleef? Dit omvat ook de handelwijze en alertheid van de verschillende ketenpartners betreffende de eerdere medische toestand van betrokkene, alsmede de overdracht van relevante informatie rondom de toestand van betrokkene tussen deze ketenpartners.»

Net als andere rijksinspecties is de IVenJ onafhankelijk in haar functioneren en oordeelsvorming.

Vraag 6

Heeft u indicaties dat de afwijzing van de asielaanvraag en/of de plaatsing in het uitzetcentrum verband houden met de zelfmoord van de activist?

Antwoord vraag 6

Ik wacht de bevindingen van het onderzoek door de IVenJ op dit punt af.

Vraag 7

Wat is de reden dat de asielaanvraag is afgewezen? Houdt dit verband met de geloofwaardigheid van het asielrelaas of met de zwaarwegendheid van zijn relaas in relatie tot de toelatingsgronden?

Antwoord vraag 7

Ik hanteer het uitgangspunt terughoudend om te gaan met het verstrekken van informatie over individuele zaken. Over de inhoud van een asielrelaas worden in zijn algemeenheid geen mededelingen gedaan, ook niet na het overlijden van de betrokken vreemdeling.

Vraag 8

Kunt u aangeven welke bescherming het Nederlandse asielbeleid biedt ten aanzien van politieke activisten uit Rusland die oppositie voeren tegen president Poetin?

Antwoord vraag 8

Er geldt geen bijzonder beleid ten aanzien van de Russische Federatie. Derhalve gelden dezelfde uitgangspunten zoals deze voortvloeien uit het Vluchtelingenverdrag en de overige internationale en Europese verplichtingen. Opposanten van de Russische overheid zullen op de gebruikelijke wijze aannemelijk moeten maken dat zij gegronde vrees voor vervolging hebben. De Nederlandse overheid zal op basis van de informatie, die over de Russische Federatie bekend is, de asielaanvraag beoordelen.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Voordewind (ChristenUnie), ingezonden 18 januari 2013 (vraagnummer 2013Z00850)